GAZETA KRAKOWSKA

Nro 23.

Z KRAKOWA DNIA 19 MARCA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

W przeszłey Gazecie naszey doniosło się pod napisem z Warszawy, iż obecne Członki w Warszawie Towarzystwa Król. przyiacioł nauk, chcąc okazać radość z ukończenia ważnego dla Narodu Słownika Polskiego, przez W. JPana Lindego, dały d. 5 b. m. obiad pod czas którego JW. Prezes powyższego Towarzystwa, JW. I.X. Staszic, wezwał współbiesiaduiących do składki na wystawienie pomnika nieśmiertelney pamięci Kopernikowi, współziomkowi szanownego Lindego. Łaskawy Czytelnik poweźmie zapewne z ukontentowaniem wiadomość, iż W.J.X. Dubiecki, Kanonik i Kanclerz K. Krakowski, powodowany iedynie uwielbieniem pamięci, że ten Mąż uczył się w Krakowie, wystawił mu w ogrodzie swoim w przedmieściu Stradomiu, pomnik, wyrażaiący iego popiersie z następuiącym na Marmurze łacińskim napisem:

Ad perpetuum Astronomiæ Archi-Magistrum
NICOLAUM COPERNICUM
Torunii natum, eductum Cracoviæ
De Orbibus Cœlestibus scribentem circa An. 1520 p. Chr.

Sat gyrum Cœli multi emendare studebant,
Sydera conatus posthabuere satis.
Curriculis tritis diffise Copernice, Terram
Invitam, Astriferum flectere cogis iter.
Orbibus abs Te constitit irrevocabilis Axis,
Gente Polonorum quam struis Astronomus.
Orbita et Orbibus Ipse nites Vir maximus Orbi,
Tuque moves Terram, Tu super Astra volas.

Dubiecki, C. C. C.

Do MIKOŁAIA KOPERNIKA
Urodzonego w Toruniu, wyuczonego w Krakowie
Arcy Nauczyciela Astronoma
O Swiatach Niebieskich piszącego około R. 1520.

Poprawić obrot Niebios nie ieden się kusił,
Gwiazdy szły swoim torem, prożny został usił.
Wyższy nad zdanie wszystkich, rzekł Kopernik Ziemi,
Musisz choć poniewolnie wniść wrząd z Gwiazdowemi,
Stanęła Oś wytknięta Gwiazd Niebieskich gonom,
Którą dla Polskich Ziomkow nakręcił Astronom.
Swiatłom Swiatow bieg, zrządzam ia pierwszy dla Swiata,
Dawszy pewny ruch Ziemi, słynę w wieczne lata.

Dubiecki, K. K. K.

Z Warszawy d. 10 Marca.

Rada Naywyższa tymczasowa Xięstwa Warszawskiego.

Przekonawszy się z rapportow sądo-

wych, iż nader wielka iest liczba nieukończonych z rzadow Pruskiego i Austryackiego spraw konkursowych i likwidacyynych; widząc, iż niepowetowane z opoźnienia tych spraw dla prywatnych i ogółu wynikaią szkody; Fundusze bowiem mass pod zarządem administracyynym niszczeia, Wierzyciele nie mogą skutecznie władać swym maiątkiem, a z tych maiący poźnieyszą lokacyą w miarę stopniowego upadku funduszow massy, wystawieni są nawet na niebezpieczeństwo utraty kapitałow, z każdym dniem wzrastaiące; widząc oraz, iż większa część wspomnionych spraw iuż znacznie iest przygotowana, iż nawet są dłużnicy mass, którzy pośpiechu pragną, a to celem umowienia z przekazać się mianemi wierzycielami środkow satysfakcyi, iakie w obecnem położeniu zdaia się dogadzać obydwom stronom. Upatruiąc tedy z iedney strony liczne korzyści z przywrocenia biegu spraw konkursowych i likwidacyynych, lecz też i z drugiey strony maiąc wzgląd na ciągle ieszcze trwaiące trudności, iakie zachodzą w podnoszeniu kapitałow i sprzedawaniu nieruchomości, pragnąc oraz, aby prawidła względem wynagrodzenia tak delegowanych sądu, iako też Kuratorow skutecznieyszą i nadużyciom zapobiegaiącą na siebie przybrały postać, stanowi co następuie:

§. 1.

Dekret Królewski z d. 15 Stycznia 1813 stanowiący Juristitium, nie będzie odtąd wstrzymywał postępu spraw konkursowych i likwidacyynych z rzadow Pruskiego i Austryackiego nieukończonych. Obowiązkiem iest Magistratur i urzędnikow sądowych, których się to dotycze, te sprawy natychmiast rozpocząć, przyśpieszyć i załatwić, podług prawideł przepisanych dekretami królewskiemi 15 Lipca 1809 i 16 Stycznia 1811 z dodatkiem następuiących przepisow i z poniższemi ograniczeniami:

Nayprzód, gdy wierzycielowi stosownie do Artykułu 18 dekretu 15 Lipca 1809 na satysfakcyą przekazanem będzie activum massy, przekaz ieszcze nie obowięzuie dłużnika massy do bezzwłocznego zapłacenia kapitału; lecz wierzyciel cierpliwym bydź powinien do czasu, dopoki prawo kraiowe ogólnie względem podnoszenia kapitałow nie wyrzecze.

Powtóre, co się tycze kollokacyi na dobrach nieruchomych, niżey wypisane stanowią się prawidła:

a.) Dobra takowe we wszystkich konkursach maią bydź na nowo urzędownie oszacowane, wyiąwszy zdarzenia, gdzieby wierzyciele na dawnieyszey taxie przestali, i onę iednomyślnie przyięli.

b.) Do sporządzenia takowych detaxacyy, mianowicie co do dobr ziemskich, maią bydź wybierani detaxatorowie, obywatele osiadli w tym samym powiecie, a przynaymniey w tym Departamencie, w którym dobra konkursowi podległe leżą, zamieszkali; lecz z temiż dobrami niegraniczący. Do każdey zaś w szczególności detaxacyi trzey detaxatorowie użytemi bydź maią.

c.) Takowych detaxatorow dwoch wybiorą wierzyciele, większością głosow, a gdyby rowność głosow okazała się, tedy sąd tę rowność rozwiąże, na trzeciego zaś detaxatora właściciel dwoch kandydatow sądowi poda, a sąd iednego z pomiędzy tych wyznaczy. Gdyby właściciel do tego wyboru nie stanął; tedy wybor wszystkich trzech detaxatorow, przez wierzycieli, albo przez sąd, sposobem wyżey przepisanym, nastąpi.

d.) Tym detaxatorom sąd przysięgę wykonać rozkaże, na rotę: "Jako dobra pod taxę przychodzące w miarę słuszności i wedle uchwały ninieyszey taxować będę„

e.) Dobra nieruchome taxowane bydź maią według stanu, w iakim się znaydowały w r. 1803, który rok iako normalny przez ninieyszą oznacza się uchwałę. Taxa ma bydź ustanowiona nie według ilości prowentu, iaki w tym roku też dobra czyniły, lecz według realney i umiarkowaney wartości, za iaką one istotnie w tymże roku przedanemi bydź mogły.

f.) Co się tycze własności nieruchomych mieyskich, iako też rzeczy ruchomych w wszelkim konkursie do taxy przychodzących; Sąd nakaże stronom użycie znawcow. Obowiązkiem będzie stron wybrać i sprowadzić tychże. Gdyby strony nie zgodziły się na ich wybor, tedy sąd przez swoy wyrok onychże w liczbie do okoliczności stosowney wyznaczy.

g.) Ci znawcy naywięcey w liczbie trzech, a choćby ieden do każdego w szcze-

gólności objektu wyznaczony, wykonawszy przysięgę na rotę wyżey przepisaną, objekta do taxy przychodzące wedle swey znaiomości i sumienia taxować będą.

h.) Biegłym takowym maią bydź płacone diurny, a to w miarę dziennego ich zwyczaynego i przyzwoitego prowentu, zawsze iednak z naywiększą oszczędnością, którą sąd w wyznaczeniu tych diurnow zachowa.

i.) Każde dzieło detaxacyyne wyżey przepisane ma się odbywać w przytomności sędziego, lub inney osoby sądowey, do tego dzieła delegowaney.

k.) W czasie odbywaiącey się detaxacyi, albo po iey ukończeniu, ieżeli przez którąkolwiek stronę dostrzeżonym będzie, iż iaki szczególny objekt taxy potrzebuiący ocenionym nie został; tedy taż strona w pierwszym przypadku żądanie swoie względem dopełnienia taxy wnieść może przed delegowanym na mieyscu detaxacyi, w drugim przypadku wniesie toż żądanie do zupełnego sądu. Takowy wniosek delegowany na mieyscu ułatwić iest mocen. Sąd zaś zupełny w pierwszym przypadku rezolucyą delegowanego, ieżli przez strony przyiętą nie będzie, rozwiąże, w drugim przypadku wniosek prosto do siebie uczyniony zadecyduie.

l.) Kategorye pretensyyne reparacyi albo dezolacyi dobr tyczące się, podobnież iak kategorya rachunkow Dekretem Królewskim d. 15 Lipca 1809 przepisana, przed delegowaną od Sądu osobą udowodnione, w Protokóle dostatecznie opisane, wraz z tymże Protokółem i przyłączoną delegowanego na każden przypadek opinią, pod roztrząśnienie Sądu odesłane, a przez Sąd zadecydowane zostaną.

m.) W dalszem postępowaniu Sąd przedsiębiorąc kollokacyą długow, dobra nieruchome obciążaiacych, oneż do całkowitey tych dobr wartości rozciągnie, czyli raczey taką summę długow na tych dobrach ulokuie, iaka summa za całkowity tych dobr szacunek przez detaxacyą ustanowioną została.

n.) Po uskutecznioney kollokacyi Sąd dobra ziemskie między wierzycieli na części summom ich kollokowanym korrespondujące, proporcyonalnie podzieli.

o.) Od dnia uchylenia ogólnego justitii do przeciągu iednego roku, a gdyby kollokacya po uchylonem juristitium nastąpiła, tedy od tey kollokacyi w rok zostawuie się wolność spadłym wierzycielom lub właścicielowi żądania sprzedaży maiątku nieruchomego przez publiczną licytacyą, którym takowa przedaż odmowiona bydź nie może. — A gdyby w ow czas cena wyższa nad detaxacyyną za też dobra ofiarowaną była, tedy dobra przedanemi bydź powinny, a ilość szacunkowego kapitału, cenę detaxacyyną przewyższaiaca, oddana bydź ma na satysfakcyą spadłych wierzycieli lub właściciela. —

p.) Gdyby zaś na terminie ostatecznym przyszłey licytacyi, nikt wyższey ceny nad detaxacyyną nie ofiarował, lub gdyby w przeciągu roku nikt licytacyi nie żądał, albo żądana gdyby bezskuteczną została; tedy dobra według ceny detaxacyyney wierzycielom oddane, staną się nazawsze ich niezaprzeczoną własnością. —

§. 2. W miarę wielości zaległych spraw w Departamentach: Warszawskim i Poznańskim, przywroconym będzie Wydział III Trybunału, dla trudnienia się wyłącznie ukończeniem spraw konkursowych i likwidacyynych, w Departamentach: Kaliskim, Bydgoskim, Płockim, Łomżyńskim i Lubelskim zaymować się będą Wydziały IIgi Trybunałow wspomnianemi sprawami także wyłącznie; — w Departamentach zaś Krakowskim, Radomskim i Siedleckim będą też sprawy odbywane wspólnie z innemi sprawami. —

§. 3. W sprawach, w których Sąd stosownie do artykułu 19 Dekretu 15 Lipca 1809 ostatecznie dla kuratorow nagrod nie wyznaczył, ciż kuratorowie likwidować będą swą należytość, Sąd zaś takowe likwidowane należytości w proporcyą pracy i podług swey rostropności w miarę funduszu niżey na to wskazanego roztrząśnie i oznaczy, nie zważaiąc na układy, iakieby bydź mogły wbrew dobremu porządkowi między wierzycielami a kuratorem, względem nagrody zawartemi. — W obszernych sprawach mogą kuratorowie przed ich ukończeniem podawać cząstkowe likwidacye celem uzyskania kwoty umiarkowaney a conto swych należytości. — Zaliczony im będzie rownie awans na gotowe expensa. W takichże sprawach

odtąd delegowani Sądu żadnych nie będą brali wynagrodzeń, a za prace dotąd podięte i kwalifikuiące się w myśl artykułu 19 Dekretu 15 Lipca 1809 nagrody im przyzwoite wyznaczone będą. —

§. 4. Stosownie do prawa Seymowego 3 Grudnia 1811 użytym będzie do spraw konkursowych i likwidacyynych stępel processowy, iako dochod dla skarbu; procz tego przy zatwierdzeniu planu dystrybucyi, mocen iest Sąd od schedy każdego na pewnych funduszach kollokowanego wierzyciela, biorąc miarę z obszerności pracy i wielkości massy pewna kwotę, nieprzechodzącą iednak w żadnym przypadku dwoch od sta, odciągnąć i nakazać iey wypłacenie. — Summy te składane będą w kassie sądowey i przeznaczone są na wynagrodzenie delegowanych Sędziow i Kuratorow mass, którzy przez pilność, dokładne i gorliwe pełnienie obowiązkow, zbliżyli dla wierzycieli chwilę satysfakcyi doprowadzaiąc massy do stałego i doyrzałego końca. — Dopiero po skończeniu wszystkich mass Sąd przedstawi kuratorow, a prezyduiący delegowanych Sędziow Dyrekcyi Ministeryi Sprawiedliwości do wynagrodzenia, dołączaiąc obraz czynności każdego, i wykazuiąc iego zasługi, a Dyrekcya poda dystyngwuiących się urzędnikow naywyższemu rządowi z opinią swą i proiektem względem sprawiedliwego rozdziału wspomnionego funduszu nagrod. —

Działo się w Warszawie na Sessyi d. 23 miesiąca Lutego 1815 roku.

(Podp.) *Wawrzecki.*

Z Wiednia d. 11 *Marca.*

N. Cesarzowa Rossyyska pożegnawszy się dni poprzedzaiących, wyiechała ztąd d. 9 b. m. przez Monachium do Karlsruhe. N. Cesarzowa nasza odprowadziła wysoką Podrożną do mieysea pierwszego noclegu Kemmelbach. N. Cesarz Rossyyski odprowadził obie Monarchinie do Burkersdorf. W St. Pölten iedli wszyscy razem obiad. N. Cesarzowa nasza zamyśla powrocić tu dziś z Kemmelbach. N. Cesarzowa Rossyyską zostawiła tu u Dworu i wszystkich osób, które miały szczęście znaydować się blisko niey, niezatartą wrażenie uszanowania i przychylności.

Z Prezburga pod d. 7 Marca donoszą co następuie: —" W sobotę d. 4 b. m. około godziny 5 po południu przybył szczęśliwie do Prezburga N. Król Saski, z Królową małżonką, Królewną córką Augustą, Bratem swoim Xciem Antoniem i iego małżonką, Maryą Teressą. Właśnie przed iego przybyciem ukończony został na Dunaiu most pływaiący, po którym on pierwszy z swoim orszakiem przeiechał. Przed Prymasowskim pałacem, który przygotowany był na mieszkanie J. K. Mci, stała uszykowana kompaniia grenadyerow. Na wschodach był J. K. Mość od jenerałow i officerow, tudzież od liczney deputacyi, od stanow kommitatu Prezburskiego, na którey czele znaydował się Administrator tego kommitatu Hr. Leopold Palffy, i od magistratu náypokorniey powitani i do pokoiow wprowadzony. Licznie zebrany po ulicach lud przyiął J. K. Mość okrzykami: " Niech żyie! Nazaiutrz w niedzielę d. 5 o godzinie 11 przed południem przybył tu N. Król Bawarski dla odwiedzenia Króla Saskiego, i był rownie uroczyście przyięty. Nie zadługo potem przyiechał tu na pociechę wszystkich Prezburczykow Xże Albert Sasko-Cieszyński, którego pamiętny tu pobyt w szczęśliwych czasach za Cesarzowey Maryi Teressy nigdy w sercach nie wygaśnie, wysiadł do Prymasowskiego pałacu i udał się zaraz do Króla Jmć Saskiego, swoiego wnuka. Zaraz po iego przybyciu stawił powyższy Administrator deputacyą od stanow przed obiema Monarchami i familiią Królewską, którzy ią łaskawie przyięli i długo z nią

rozmawiali. Potem iedli wysocy goście u Króla Saskiego obiad, a po skończonym obiedzie tak Król Bawarski, iako też Xże Sasko-Cieszyński odiechali na powrot do Wiednia. — D. 6 b. m. odiechał także Xże Antoni z swoią małżonką na powrot do Schönbronu.„

Arcy Xże Jmć Palatyn powrocił d. 27 Lutego z Budy do Wiednia.

— D. 27 Lutego.

(Z Gazety Hamburskiey.)

Trzy Dwory Burbonow Francuzki, Hiszpański i Sycyliyski podali kongressowi protestacyą przeciw utrzymaniu na tronie Neapolitańskim Króla Joachima (Miurata) z zagrożeniem, iż nie zatwierdzą reszty układow. Z resztą nie ma żadnego podobieństwa, ażeby Król Joachim, iak zagraniczne gazety głoszą, myślał po nieprzyiacielsku przeciw Rzymowi postąpić, gdyż naraziłby sobie nawet Mocarstwa, które mu dotąd nie są przeciwne. Ankonę będzie zapewne poty osadzoną trzymał, poki od pierwszych Europeyskich Mocarstw nie będzie uznany; ponieważ to miasto iako związkowy punkt między południowemi i północnemi Włochami iest w woyskowem względzie nader ważnem; nadto bogata ta prowincya podaie mu sposoby do utrzymania licznego swoiego woyska, i chce oprocz tego zniewolić Oyca S. który go także uznać nie chce, do uczynienia tego kroku.

Lubo nota Xcia Metternich pod d. 9 b. m. spodziewać się kazała, iż niezwłocznie rozpoczną się znowu naradzenia względem spraw Niemieckich, nic wszelako dotąd nie oznaymiono ani o urządzeniu nowego wydziału, ani o większym Niemieckim związku. Zapewne oczekuią na przystąpienie Króla Saskiego i załatwienie pretensyy Króla Bawarskiego, ażeby potem nie trudnić się iak tylko ustanowieniem konstytucyi. Mowią, iż Bawarya wynagrodzoną będzie za ustąpione Austryi prowincye dawnym Palatynatem z tey strony Renu i częścią byłego biskupstwa Fuldayskiego.

Odiazd ztąd N. Cesarza Rossyyskiego i Króla Pruskiego nastąpić ma pewnie między 15 i 20 Marca. J. C. Mość chce, iak mowią na d. 30 Kwietnia znaydować się w Peterzburgu.

Dostrzegacz Austryacki donosi pod napisem z Liworna d. 1 Marca co następuie: — " Podług doniesień, które odebraliśmy z morza, w nocy z d. 26 na 27 Lutego odpłynął Napoleon z wyspy Elby na brygu Inconstante i 4 felukach z kilkoma set żołnierzy. Angielskie i Francuzkie okręty udały się zaraz za nim w pogoń, a oczekuiemy wkrotce wiadomości o tey awanturniczey podroży, której kierunek nie iest ieszcze wiadomy.„

Z Londynu d. 28 Lutego.

Urzędowe doniesienie o ustanowieniu przez kongress Wiedeński królestwa połączonych Niderlandow sprawiło tu wielką radość. Składać się one będzie z około 6 mill. mieszkańcow, a zatem mieć będzie dostateczne wewnętrzne siły do utrzymywania znaczney liczby lądowego woyska. Aże rząd tego nowego królestwa uwagę swoią zwracać szczególniey musi na handel morski, będzie przeto zawsze w dobrem porozumieniu z Angliią zostawał, i w przyszłych woynach z Francyą będzie iey naturalnym zprzymierzyńcem. Spodziewać się także należy, iż stosunki pomię-

dzy obiema kraiami będą długie i nawzaiem użyteczne. Niemniey przyiemne iest doniesienie, że wschodnia Fryzya przyłączona została do Hanoweru, który mieć będzie prosty związek z królestwem Niderlandow; okoliczność wielkiey wagi tak w politycznem, iako i woyskowem względzie.

P. Lampton wznowił znowu w niższey izbie rzecz o Genui i żądał udzielenia tyczących się tey okoliczności papierow. Kanclerz skarbowy nic na to nie odpowiedział; ale gdy przeciwna strona natarczywie odpowiedzi żądała, zabrał głos i proponował przystąpienie do porządku dziennego. Zrobiła się potem wielka wrzawa i czyniono Ministrom nayostrzeysze wyrzuty co do kongressu Wiedeńskiego. P. Pole odezwał się nakoniec, iż iak tylko zacny iego przyiaciel (Lord Castlereagh) przyiedzie, nie wątpi, iż da izbie wyiaśnienia nie tylko względem Genui, ale nawet względem Polski, Saxonii, i innych układow kongressu. Nakoniec przystąpiono do głosowania i większością 158 przeciw 66 głosow uchwalono porządek dzienny.

Spory względem wprowadzania z zagranicy zboża do Anglii ciągną się ieszcze z wielką żywością w parlamencie. Wiele członkow i większa część publiczności są za wolnem wprowadzaniem. Ci którzy są za zakazem, mowią oni, niechay sobie przypomną, iakie skutki przed dwiema laty pociągnęła za sobą drogość chleba, kiedy pod nazwiskiem luddistow powstali rękodzielni robotnicy i tyle szkod i gwałtow poczynili. Mamyż ieszcze raz z powodu wysokiey ceny chleba wystawiać się na podobne okropności. Znayduiemy teraz dosyć trudności do pozbycia naszych rękodzielnych towarow na stałym lądzie; te zasługuią na rowną z naszey strony uwagę, iak interes dzierżawcow. Właściciele dóbr i dzierżawcy narzekaią szczególniey na przywoz zboża z Francyi; lecz dowiedzioną iest rzeczą, iż ten od pokoiu nie wynosił setney części naszey potrzeby. Był zatem daleko mnieyszy niżeli z Hollandyi, Niemiec, &c. Jeżeli zaś taka zachodzi zazdrość względem Francyi, tedy wolno nam nałożyć większe cło na Francuzkie zboże, a nie zabraniać dowozu onego z innych kraiow.

Ludność Londynu wynosi dziesiątą część Anglii i Szkocyi; ieżeliby zatem ograniczono wprowadzanie zboża, tedy funt chleba w Londynie droższym będzie o 4 fenigi, niżeli wczasie ostatnich 10 lat woyny.

Z powodu zaślubienia Królewicza Xcia Kumberlandyi, mowi Morning — Chronicle, wniesione zostanie do parlamentu poselstwo o pomnożenie iego pensyi.

Xżna Wallii żądała, aby na Angielskim woiennym okręcie mogła z Neapolu do Anglii powrocić; ale iey odpowiedziano, iż teraz nie mogą żadnego woiennego okrętu z morza środziemnego dla iey przewozu oderwać.

Cesarz Alexander otrzymał i przyiął od Kr. filantropicznego towarzystwa złoty medal, za przywrocenie do życia zatopionego człowieka nad brzegiem rzeki Wilny.

Surowy i rafinowany cukier spadł tu o 10 od sta.

Amerykańscy pełnomocnicy, którzy podpisali w Gandawie traktat pokoiu, otrzymali iak mowią paszporty do przyby-

cia do Anglii, dla układania się o związki handlowe.

Mowią, iż Xięgarze Francuzcy ofiarowali Amerykanom o trzecią część taniey Xiążki Angielskie, niżeli ie w Londynie przedaią.

Z Paryża d. 28 *Lutego.*

Król cierpi ieszcze nieco na podagrę i słuchuie mszy w pokoiu. Zawsze odwiedza go iego familiia. Wczoray miał J. K. Mość radę, na którey znaydowali się Monsieur i Xże Berry.

Na uczcie, którą znayduiacy się tu Amerykanie na obchod pamiątki sławnego swoiego wodza Wasingtona dali, znaydował się także znany Margrabia Lafayette, o którym długi czas nic słychać nie było.

Celnieyszych Paryzkich dziennikow następuiący są wydawcy, którzy są od rządu płatnemi:

Nad *Journal general de France* pracuia PP. Vimar (pod nazwiskiem Anglika w Paryżu,) Jouy (Franc parleur,) Perrin (pod literą N.) Harrel (pod litera R.) Picard i Duval (do teatralnych artykułow,) Anger, Feuillant, Campenon, Roger, i Pani Guizot (pod nazwiskiem les vieux Emigre.)

Nad *Gazette de France* pracuia Belmare (B. C.) Durdent (D. T.) Lassal (D.C.) Merle (M.) de Bolly, Bressaut, Sevelinge, Villenave.

Nad *Journal des Debats*: X. Feles, (A.) Duviquet, (C.) Hoffman, (H.) Villemain, (L.)

Nad *Quotidienne*: Charet, Coraly, Rougemont (pod nazwiskiem Rodeur) X. Gallais, Michaud, Berchoux.

Nad *Journal de Paris*: Colnet (Connet) F. Pillet, Jay, Salgues, Martainville, Le Montey.

D. 23 b. m. Lord Castlereagh przeiechał przez Paryż do Londynu, i zaraz po audyencyi u Króla w dalszą udał się drogę.

Między Neapolem i Elbą zachodzi podług pism naszych częsta korrespondencya. Xżna Paulina często przeieżdza się z Elby do Neapolu.

Policya aresztowała Pułkownika Stovenot, który bez zlecenia zaciągał ludzi do rzekomey legii Królewskiey, i papiery iego zabrała.

Xże i Xżna Angouleme udali się do Bordeaux, dla dopełnienia swoiego przyrzeczenia. Ofiarowali się bowiem, gdy Królewska familiia osiędzie znowu na tronie wniyść pokutuiący boso i z odkrytą głową do tamteyszego kościoła katedralnego w rocznicę przybycia Xcia Angouleme do Bordeaux (d. 12 Marca) i przepędzić ten dzień na modlitwach.

Sprawa między Hrabią St. Leu (Ludwikiem Bonaparte) i iego małżonką, przy kim maią oba synowie pozostać, zakończoną została w trybunale tuteyszym d. 24 b. m. Prokurator Królewski rozważywszy wnioski iak iedney tak drugiey strony, dał zdanie swoie na stronę matki. Sąd wydał zatem wyrok, iż oba synowie pozostać maią przy matce.

W wszystkich teatrach Hiszpańskich maią inkwizytorowie dla siebie loże; w teatrze Barcellony obraziła baletniczka iednego z tych panow, że była zalekko ubrana. Zdał ią i musiała iść tańczyć do więzienia inkwizycyynego.

Królewsko - Hiszpański kalendarzyk wyszły w Madrycie na rok 1815 zawiera poczet Hiszpańskich jenerałow, pułkow, i t. d. Woysko liczy 8 Jenerałow kapitanow, 120 jen. porucznikow, 195 marszałkow polnych, 387 brygadyerow, 128

pułkow piechoty (każdy po 1000 ludzi) 24 pułkow jazdy, i 30 pułkow milicyi.

Z Madrytu d. 15 Lutego.

J. K. Mość trudni się teraz naprawieniem drog w Hiszpanii, które dosyć złe były, a teraz się do szczętu zepsuły. Wyrokiem d. 23 Stycznia przeznaczył Król na fondusz naprawienia drog płacę wakuiących teraz urzędnikow pocztowych.

Wyrokiem d. 31 Grudnia r. z. pozwolił Król wszystkiem gminom Kastylii i Leony, gdzie znayduią się prowincyonalne opłaty, (wysoki bardzo podatek od żywności) złożyć za te opłaty roczną summę, wyiąwszy stolicę i handlowe porty. Powyższym wyrokiem wyięte są Królewskie dziesięciny, podatek po 6 od sta od zboża i opłata od wodki, okupione tylko bydź mogą opłaty od sprzedarzy kraiowych płodow i zagranicznych towarow wynoszące 10 od sta. Okup służy tylko na rok, i gminy muszą koszt wybierania onych ponosić. Król zachował sobie oprocz tego prawo oznaczyć kwotę dzierżawy, gdzie te podatki 20,000 realow przenoszą.

Wyrokiem d. 2 b. m. zalecił Król wielkiemu Inkwizytorowi, trzema biskupom i 8 radcom Kastylii i Indyi, aby ułożyli plan nauk, który zaprowadzony bydź ma do wszystkich szkół głownych Królestwa.

Względem niektórych uwięzionych osób w Maiu r. z. ogłoszony znowu został wyrok, skazuiący ie na wygnanie, kary pieniężne i na galery. Na śmierć nikogo nie potępiono, chociaż ministeryum względem niektórych tego żądało.

X. Castro, wydawca dziennika *Atalaja* otrzymał plebaniią 1000 piastrow czyniącą, i mianowany iest radcą inkwizycyynego sądu w Madrycie.

Przedsięwzięto niektóre skarbowe środki, dla przywrocenia publicznego kredytu, gdyż niezmierna moc biletow skarbowych stała się nieznosną.

Niedocieczone postępowanie Anglii przeraża nas trwogą. "Niemamy sposobu, mowią, oparcia się tak ogromnemu wierzycielowi, i chociaż nasze półwyspie okazało, iż może się bronić przeciw napadowi, obszerne iednak nasze zamorskie posiadłości, zwłaszcza w teraźnieyszym stanie, są bardzo łatwemi do zdobycia. Dawne nasze związki z Francyą i połączone razem floty obu narodow, zaledwo mogłyby naszą niepodległość utrzymać. Teraźnieysze polityczne nasze systema i stan zbroiowni, nie okazuią iednak żadnych pomyślnych widokow na przyszłość. Z tych nawet powodow przeznaczona do Ameryki nasza eskadra zdaie się, iż inne odebrała przeznaczenie.,,

Z Kassel d. 5 Marca.

D. 1 b. m. otworzone tu zostały uroczyście posiedzenia seymu kraiowego. Wszyscy deputowani zgromadzili się do nowego zamku i zaprowadzonemi zostali przez dziedzicznego Marszałka do audyencyonalney sali, naprzeciwko tronu, obok którego stali tayni ministrowie, jenerałowie, dwor i członki rożnych kollegiow. Xże Jmć Elektor, w towarzystwie Xcia Następcy i reszty Xiążąt przybył do sali, i gdy usiadł pod baldachinem, przeczytał pierwszy kommissarz seymowy, tayny Minister stanu Schmerfeld, daną mu przez Xcia Jmci zagaiaiącą mowę, na którą odpowiedział dziedziczny Marszałek, wyrażaiąc wdzięczność i wierność stanow. Xże Jmć rozmawiał z niektóremi deputowanemi, potem się oddalił.

DODATEK DO Nro 23. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19 MARCA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Dnia 10go b. m. w 68 roku wieku swego JW. Hrabina z Krasińskich Wodzicka, Starościna Grybowska, z nieukojonym żalem pozostałych Dzieci, Wnucząt, Familii, Przyiacioł, sług, ubogich, których dobroczynną była, Matką, po sześciodniowey chorobie, cnotliwe życie swoie zakończyła. Zwłoki Jey dnia 12go przez JW. JX. Sołtyka, Ref. K. Dziekana Katedralnego, wieczorem przy liczney assystencyi Duchowieństwa, Obywatelstwa, i ludu do Kościoła Panny Maryi zaprowadzone, a w dniu następnym po Wigiliach, i Mszy S. przez JW. JX. Sołtyka R. K. i D. K. K. odśpiewaney, Kazaniu JW. JX. Prałata Łancuckiego mianym, w którym łącząc dar znaney wymowy z czułością, wystawił wartość tey nieodżałowaney Pani, oddaiąc hołd winny Cnotom, Moralności i dobroczynności, przy assystencyi Władz Cywilnych i woyskowych, całego Grona Kapituły Krakowskiey, stroskaney Familii, Obywateli, Cechow, i zgromadzonego ludu, w Kościele Panny Maryi, w Grobie Wodzickich, pochowane zostały. Rozporządzenie maiątku, zaopatrzenie służących, udział Szpitalowi Sgo Łazarza, i ubogim dowodzą, iż żyła nie dla siebie, a żal powszechny i wdzięczność nieszczęśliwych, stawiaią Jey nieśmiertelności Pomnik, zwykły dla cnotliwych udział.

OBWIESZCZENIE

Dyrekcya Ministerii Sprawiedliwości.

Podaie do wiadomości publiczney: iż podług nadesłanych przez władze Cesarsko Austryackie originalnych Attestow następuiący woyskowi Polscy w tameczných Szpitalach umarli, iako to:

1. Franciszek Jaque żołnierz z pułku 10, rodem z Warszawy, lat 30 maiący, umarł w mieście Komorn d. 7 Stycz. 1814.
2. Stanisław Bolisowski żołnierz z pułku 8, rodem z Krakowa, lat 24 maiący, umarł w mieście Typho w Węgrzech, d. 15 Stycznia 1814.
3. Józef Wazek żołnierz, rodem z Krakowa, lat 27 maiący, umarł w mieście Iglau w Czechach, d. 15 Grudnia 1813.
4. Ilko Kluka, żołnierz z pułku 12, rodem z Zamościa, lat 21 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 22 Stycz. 1814.
5. Mikołay Raiek, żołnierz z pułku 6 jazdy, rodem z Lublina, lat 21 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 22 Stycznia 1814.

Od 1go Kwietnia r. b. życzących trzymać Gazetę Krakowską uprasza Redaktor, aby raczyli śpiesznie się zgłaszać.

6. Jozef Pietrekowski, żołnierz kozak Polski, rodem z Siedlec, lat 24 maiący, umarł w mieście Cytadella Darate w Węgrzech, d. 9 Grudnia 1813.
7. Adam Wanzryn fizylier, rodem z Widawy, lat 32 maiący, umarł w mieście Iglau w Czechach, d. 23 Stycznia 1814.
8. Jerzy Soprański, żołnierz z pułku 16 piechoty Polskiey, umarł w Temeswar w Siedmiogrodzkiey ziemi, d. 23 Stycz. 1814.
9. Sperdyc Czabic, strzelec konny z pułku 1go Włoskiego, rodem z Pasłogu, lat 23 maiący, umarł w mieście małey St. Milelos w ziemi Siedmiogr. d. 27 Marca 1814.
10. Piotr Brost żołnierz, rodem z Walworzki, lat 21 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 30 Grudnia 1813.
11. Franciszek Czapnicki, żołnierz z pułku piechoty Polskiey, rodem z Kaźmierza, lat 21 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 13 Stycznia 1814,
12. Jakób Sadok, żołnierz z pułku 16 liniiowego, rodem z Borona, lat 24 maiący, umarł z Carlsburg w ziemi Siedmiogrodzkiey, d. 8 Kwietnia 1814.
13. Józef Phligos, żołnierz z pułku 8 liniiowego, rodem z Galisa, lat 20 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 24 Stycznia 1814.
14. Józef Kosiński, żołnierz z pułku 10 piechoty, lat 21 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 8 Stycznia 1814.
15. Wentyr Riskot, żołnierz z Gwardyi Napoleona, lat 28 maiący, umarł w mieście Jbbs w Austryi, d. 16 Lutego 1814.
16. Grzegorz Bąk, żołnierz z pułku 16 jazdy, rodem z Otnotz, lat 17 maiący, umarł w mieście Budzie w Węgrzech, d. 11 Grudnia 1813.
17. Jan Smutny, żołnierz z pułku 15 liniiowego, rodem z Zamościa, lat 22 maiący, umarł w mieście Peście w Węgrzech, d. 13 Grudnia 1813.

Dyrekcya Ministeryi Sprawiedliwości, udzielaiąc smutną tę wiadomość krewnym wyżey wymienionych zmarłych Woyskowych, i w ogólności wszystkim, których to interessuie, uwiadomia ich zarazem, iż oryginalne Attesta, z których mieysce urodzenia okazało się, i wiadomo było, w jakim Departamencie toż mieysce urodzenia iest położone, przesłane zostały Prokuratorom właściwych Departamentow, w celu oddania ich właściwym Urzędnikom Stanu Cywilnego; inne zaś Attesta, z których mieysce urodzenia zmarłego nieokazało się, zachowane zostały przy aktach Ministeryi Sprawiedliwości.

W Warszawie d. 27 Lutego 1815

Wawrzecki.

Franciszek Langer, Sekretarz Ministeryi Sprawied.

JPP. Officerowie Polscy wszelkiego stopnia znayduiący się w Departamencie Krakowskim, którzy nie maią Dymissyi, a nie są umieszczeni w nowey organizacyi woyska Polskiego, niezwłocznie uwiadomią mnie o mieyscu swego pobytu, ażebym przedstawił Listę takowych Komitetowi woyskowemu, i oznaymił każdego z nich o dalszym Jego przeznaczeniu.

W Krakowie d. 18 Marca 1815.

Pułkownik Cedrowski.

Z Peterzburga d. 30 Stycznia d. h.

(Z Kuryera Litewskiego.)

Wiadomo, że wydawca gazety Peterzburskiey, Ruski Inwalid, która w Rossyyskim i Niemieckim wychodzi języku, cały czysty z niey dochod, przeznaczył na rzecz inwalidow woyska Rossyyskiego. W ostatnim numerze tey gazety, teraźnieyszego miesiąca Stycznia, umieszczony iest rachunek takowego przychodu i rozchodu, a razem i ofiar dobroczynnych na tenże cel przeznaczonych. Podług tego rachunku, ogólny kapitał inwalidow, ulokowany w Cesarskim Lombardzie, do dnia 30 Grudnia 1814 wynosi 303,000 rubli, od dnia 30 Grudnia 1814 do 30 Stycznia 1815, przyłączone do kapitału 5,000 rubli, i nadto ulokowano w lombardzie, na rzecz kalekow z bitwy Lipskiey, 35,000 rubli, a z bitwy pod Mont-Marte 17,000 rubli; w izbie powszechney opieki gubernii Kurskiey,

na rzecz inwalidow 4,457 rubli, kop: 60; procentow do dnia 1 Stycznia t. r. przyłączonych do kapitału 13,666 rubli, 54 kopieyki. Zbior ogólny kapitału 376,104 rubli i kopiiek 14. W skrzynce wspomożenia do dnia 30 Grudnia 1814 roku znaydowało się 21,257 rubli i kopiiek 42; od 1go do 30go Stycznia t. r. przybyło do teyże skrzynki 10,765 rubli. Zbior w skrzynce 32,022 rubli, 42 kopiiek. Z tego zbioru przyłączono do kapitału ogólnego 5,000 rubli; z pozostałych 27,022 rubli, 42 kopiiek, od dnia 1go do 30go Stycznia r. t. dla inwalidow, Officerow i żołnierzy, wdow i sierot wydatkowano 11,786 rubli i kopiiek 50; a zostało w skrzynce 15,335 rubli 92 kop. Rachunek ten podpisał wydawca gazety Ruskiego Inwalida, P. Pezarovius, Kol. Ass. i Kawaler.

Od Menu d. 1 Marca.

Seym Szwaycarski nakazał pod d. 18 b. m. będącym pod bronią pięciu kantonom Berna, Wodow, Argowii, Freyburga i Soloturny, ażeby broń złożyły, i oświadczył, iż każdemu kantonowi, przeciw któremu iest to uzbroienie wymierzone, da dzielną pomoc.

Nowe królestwo Niderlandow liczy 5 mill. 300,000 mieszkancow. Za Renem znayduie się ieszcze 320,000 ludności do rozrządzenia kongressu.

Król Neapolitański ma tylko 45,000 regularnego woyska, reszta sił iego stanowi gwardya narodowa. — Z trzech gościńcow prowadzących z Włoch do Francyi, zachowa tylko Król Sardyński gościniec przez gorę Cenis. — W twierdzy Sardyńskiey Alexandryi stoi ieszcze 3400 Austryakow; Piemontskiego woyska żadnego tam nie ma.

Na cmentarzu w Rathenau spoczywa 20to letni huzar Rossyyski, który znaydował się w 40 potyczkach i bitwach, a nigdy nie był raniony. Przypadkiem utopił się w Elbie.

Z Neapolu d. 1 Lutego.

Wczoray przybiegł do J. K. Mci nadzwyczayny goniec z Wiednia od iego posła Xcia Campo - Chiaro, po którego przybyciu zwołał zaraz radę stanu. Z tego wszystkiego, co z przywiezionych przez niego pism oznaymiono, zdaie się, iż w zawartych traktatach żadna nie zaydzie odmiana, i że wszystkie Mocarstwa, dwa wyiąwszy, oświadczyły się za naszym Monarchą. Angliia i Austrya utrzymywały statecznie prawa naszego Króla. Nie piszą, czyli utrzymamy się przy Marchiiach, które dotąd osadzone trzymamy.

Z Sztokolmu d. 25 Stycznia.

Radca stanu Krogh przybył tu w tych dniach. Cały oddział Norwegskiey rady stanu iest tu iuż urządzony i składa się z Ministra stanu Anker, Radcow stanu Motzfeldt i Krogh, Sekretarza expedycyi woiennego Radcy Hagerus, Archiwisty Wulfsberg i 2 Sekretarzow Kamsten i Olsen.

Podpułkownik Baron Stackelberg, gubernator wyspy S. Bartłomieia, mianowany iest pułkownikiem, a Jen. major Baron Benet jenerałem porucznikiem.

Z Schonen d. 26 Lutego.

Jen. major Hedenstierna otrzymał dowodztwo w Pomeranii Szwedzkiey i poiechał iuż do Stralsundu. Naczelne dowodztwo ma tam Jenerał Engelbrechten.

Baron Adler przydany został do poselstwa Duńskiego w Sztokolmie, dla ułożenia się z tamteyszym rządem względem żeglugi Norwegskiey.

Z Bruxelli d. 27 Lutego.

Zupełny tytuł naszego Monarchy będzie Król Niderlandow, Xże Leodyum i Luxemburga.

Niderlandy są więc znowu tak połączone, iak za Arcy Xiażąt Albrechta i Jzabeli, z tą tylko rożnicą, iż zamiast Artezyi i części Flandryi i Henegau, dostaliśmy Leodyum.

Xże Następca Oranii odebrał powinszowanie nowey dostoyności od Króla Francuzkiego przez Xcia La Tremouille-Tarente.

Nowa Xiążka.

Proiekt, iak kraiowe rolnictwo, chow bydła, koni, owiec, i t. d. bez żadnego nakładu w całym kraiu w iednym roku poprawić, i do większego wzrostu, plonu w ziarnie, bydle, koniach, sadach, budowli . . . podnieść, a tego uskutecznienie od Dziedzicow, Dzierżawcow zawisło. — 8vo w Krakowie R. 1815 w Drukarni Szkoły Głowney. — Cena gr pol. 20. — Dostanie w Xięgarni P. Mateckiego, P. Friedlein i P Maja.

DONIESIENIA.

W Sieciechowicach, o mil trzy odległych od Krakowa, w Browarze odprawi się Licytacya d. 29 Marca b. r. o godzinie 9 ranney za gotowe pieniądze, wódki przepalaney 450 garcy, sukna w sztukach i wołow opaśnych. — Życzących sobie kupna na oznaczony czas i mieysce zapraszam. — W Krakowie d. 9 Marca 1815.

Skorczyński Kom. Krak.

Sąd Policyi poprawczey Obwodu Krakowskiego wzywa wszelkie Cywilne i Woyskowe Władze, aby zbiegłego ztąd więźnia, na karę śmierci wskazanego, śledzic, poymać i tu dostawić rozkazać raczyły. Zowie on się Bazyli Jabłoński, iest rodem z Nawasilka z Litwy, ma lat 55, żonaty, wzrostu dosyć wysokiego, chudey pociągłey twarzy, siwych oczow, czarniawych siwo przebiiaiących włosow, średniego nosa. — W Krakowie d. 4 Marca 1815.

Więckowski. Hoszowski. Michiński.

Gdy w dniu ostatnim Maia 1815 Kontrakt o Dzierżawę Browaru mieyskiego w Mieście Podgorzu przy Krakowie kończy się, przeto Licytacya na nową 3ch letnią dzierżawę, z dniem 1wszym Czerwca 1815 r. zaczynać się maiącą, odbywać się będzie na Podgorzu w Kancellaryi Intendenta Miasta w dniu 1wszym Maia 1815. — Chęć licytowania maiący opatrzą się w Vadium Złp. 300, a o innych warunkach w Kancelaryi wyżey wzmiankowaney dowiedzieć się mogą.

W Podgorzu d. 15 Marca 1815.

Lebowski Podprefekt.

Dnia 30 Marca r. b. o godzinie 3ciey popołudniu we Dworze wsi Zernik w Powiecie Stopnickim niedaleko Buska leżącey, zboże rożnego gatunku naywięcey daiącemu za gotową srebrną Courant monetę sprzedawane będzie. — Każdy takowe zboże licytować chcący, w dniu i mieyscu wzmiankowanem stawić się zechce.

Dan w Krakowie dnia 1go Marca 1815.

Jan Kanty Kowalski K. T. C. P. I. D. K.

Iuż dawno znane i z doświadczenia sławne pod nazwiskiem *Szare Proszki* na poratowanie zdrowia w rożnych przypadkach służące, których w czasie trwaiacey woyny z Francyi sprowadzić nie można było, i takowych przez czas nieiaki tu w Krakowie brakowało, znayduią się teraz znowu świeżo sprowadzone z zapewnieniem, iż są prawdziwe od Doktora Ailhaud Castelet a Aix, w handlu JPana Ferdinanda Beńierskiego w Krakowie pod Nr. 539 w ulicy Floryańskiey, iako też i przednia Francuzka Essencya Fiszow.